

מ"ת 4063/09/14 - פליקס דולינסקי נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

מ"ת 4063-09-14 מדינת ישראל נ' דולינסקי
תיק חיצוני: 4077863/2014
בפני כב' השופט שלמה בנג'ו
המבקש
נגד
המשיבה
פליקס דולינסקי באמצעות עו"ד ניר בוכמן
מדינת ישראל
באמצעות מתמחה מר אלי צמח - לשכת תביעות תעבורה
חיפה

החלטה

1. בפניי בקשה לעיון חוזר בהחלטה מיום 14.9.2014, בה הורה ביהמ"ש על איסור שימוש ברכבו של המבקש עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.
2. המבקש הואשם כי ביום 12/9/14 בשעה 0110 נהג ברכב נשוא הבקשה כשהוא שיכור, לאחר שבדגימת דם שניטלה ממנו נמצאו 905 מק"ג אלכוהול. יחד עם כתב האישום הוגשה בקשה להורות על מעצרו של המבקש עד לתום ההליכים, במסגרתה הגיעו הצדדים, בהמלצת בית המשפט, להסכמה לפיה המבקש ישוחרר בתנאים מגבילים, הכוללים, בין היתר, איסור שימוש ברכב עד לתום ההליכים המשפטיים.
3. בבקשה נטען, כי לעת הזאת, המבקש הודה והורשע, בעבירה של נהיגה תחת השפעת אלכוהול (ולא שכרות) בכתב האישום מתוקן. הוא צירף תיק נוסף, שאף בו תוקן כתב האישום באופן זהה, הודה והורשע ביחס לעבירה הנקובה בו, והתיק קבוע לשמיעת טיעונים לעונש ליום 3.2.2015, לאחר שנדחה מיום 4.1.15 בעקבות בקשת שירות המבחן. לטענת המבקש, משך הזמן שנמשך המשפט, מ- 14/9/14 ועד היום, מצדיק שינוי בהחלטה וביטול צו איסור השימוש בו.
4. כמו כן, נטען כי הרכב נרכש באמצעות הלואאה שנטל המבקש מחברת מימון ולפי הסכם הרכישה, על הרכב לעבור בדיקת שירות תוך זמן קצוב, שאם לא כן, קיימת אפשרות ממשית, שחב' המימון תעמיד את ההלוואה לפירעון מיידי. יצוין, כי לא הוצגה כל התראה מחב' המימון המחזקת או המאשרת טענה זו.
5. בדיון היום, הוסיף הסנגור וטען, כי הנטל הכלכלי שיש על המבקש הוא כבד מנשוא. הרכב נמצא בחניון פרטי, ועלויות אחסנתו עומדות כיום, לדבריו, על סך של - 6000 ₪. יצוין, כי גם בענין זה לא הוגשה כל אסמכתא מאמתת.

6. המשיבה מתנגדת לבקשה ומבהירה כי בשל חומרת העבירות אותן עבר המבקש היא מתכוונת לעתור לחילוט הרכב בעת גזירת עונשו של המבקש, ועל כן אין להורות על השבתו למבקש.

דין והכרעה:

7. המבקש, הודה והורשע על פי הודאתו, בעבירה של נהיגה תחת השפעת אלכוהול וצירף תיק נוסף עם עבירה זה, גם בו הודה והורשע. הדיון בתיק קבוע לקבלת תסקיר וחוות דעת ממונה ולשמיעת טיעונים לעונש בפני מותב זה ליום 3/2/15. הדיון היה קבוע ל- 5/1/15 אולם לבקשת שירות המבחן שהבהיר כי התסקיר לא יהיה מוכן מפאת עומס עבודה נדחה הדיון, דחיה קצרה, ל- 3/2/15.

8. לפי עובדות כתב האישום בתיק זה, בהן הודה המבקש, ביום 12.9.14, בשעה 01:10, נהג המבקש ברכב נשוא הבקשה, כשהוא תחת השפעת אלכוהול. לפי עובדות כתב האישום המקורי בתיק שצורף 7194-04-14, ביום 28.3.14, בשעה 00:25, נהג המבקש ברכב כשהוא שיכור לאחר שנתפס נוהג כשבגופו 885 מק"ג אלכוהול. גם כתב אישום זה תוקן במסגרת ההסדר לעבירה של נהיגה תחת השפעת אלכוהול, אשר, כאמור, גם בה הודה המבקש.

9. משהודה המבקש בעבירות נשוא שני כתבי האישום המתוקנים שלעיל, לא עומדת לו יותר חזקת החפות.

10. יתרה מזאת, המסוכנות שנבעה מהתשתית הראייתית של ביצוע העבירה נשוא כתב האישום בגין האירוע מחודש ספטמבר ש"ז, ואשר הובילה את בית המשפט, שדן במעצרו של המבקש, לאסור את השימוש ברכב, קיבלה חיזוק של ממש, עם הודאתו של המבקש, בביצוע שתי עבירות זהות. מדובר בשתי עבירות, סמוכות בזמן, באופן יחסי, ומן החמורות שבפקודת התעבורה, המצדיקות נקיטת אמצעי ריסון, להבטחת שלום הציבור, במיוחד כאשר המבקש מאשר בעצמו, כי ביצע אותן. לשון אחר, מדובר בנהג המאשר בפה מלא, כי נהג בשתי הזדמנויות שונות, תכופות יחסית, בביצוע עבירה של נהיגה ברכב כשהוא מצוי תחת השפעת אלכוהול, להבדיל מאירוע בודד של נהיגה בשכרות, שעמד לנגד עיני ביהמ"ש, עובר להטלת צו איסור השימוש.

11. מכאן שהנסיבות הנוגעות לשאלת המסוכנות בשימוש ברכב והצורך של בית המשפט להגן על שלום הציבור, השתנו לרעת המבקש. ונוכח חומרתן של העבירות בהן הורשע המבקש, הודאתו בביצוען, הצטברותם של שני אירועי נהיגה תחת השפעת אלכוהול, והשימוש החוזר, הפסול, שנעשה ברכב לביצוע העבירות הללו, לא מצאתי כי מתקיימת בכך עילה לשנות את צו איסור השימוש שעה שקיים חשש שהשבת הרכב לידי עוללה להקל ביצועה החוזר של העבירות בהן הורשע (ראו גם: סעיף 57ג (א) לפקודת התעבורה המאפשרות לבית המשפט לאסור שימוש ברכב לתקופה של עד 120 יום בגין כל עבירה מהתוספת השביעית).

12. באשר לטענת הסניגור, כי בהעדר טיפול שוטף לרכב עלולה חב' המימון להעמיד את יתרת ההלוואה לפרעון מידי, לא מצאתי בטענה זו כל ממש. ראשית, לא הוצגה בפני בית המשפט כל תניה חוזית הקובעת זאת. יצוין, כי בית המשפט פנה וביקש מהסניגור עותק קריא וברור יותר של החוזה, אך נמסר לו כי עותק כזה אינו זמין. שנית, וזה

העיקר, המבקש אישר לבית המשפט, כי הוא עומד בתנאי התשלום של ההלוואה שנטל מחב' המימון. אי ביצוע טיפול שוטף ברכב אינו עילה להעמדת ההלוואה לפרעון מיידי, מה גם שלא הוצגה בפני בית המשפט, כל ראיה ופניה רשמית מצד חב' המימון, שיש בה כדי לאמת את הנתען. לפיכך, גם טענה זו דינה להידחות ואין בה כדי להצדיק שינוי ההחלטה.

13. באשר לטענה בדבר העלויות הכלכליות שיש באחסנת הרכב, אמנם הנטל הכלכלי המצטבר של עלויות אלה, אינו דבר של מה בכך, והגם שהסכומים הנתענים, לא אומתו בראיה כלשהי, מדובר בשיקול שראוי לבוחנו, אך הדברים אמורים בעיקר לשלב גזירת העונש, שאז על ביהמ"ש ליתן ליבו, למחיר הכלכלי בו נשא המבקש, בגין העבירות בהן הורשע, בבואו לגזור עליו את עונשו, לרבות בכל הנוגע לצדדים "הכלכליים" של גזר הדין, היינו, קנסות וכן בבוחנו את שאלת החילוט. אולם, כאשר מדובר במי שהודה והורשע בכך שנהג בפעם השניה ברכב, כשהוא תחת השפעת אלכוהול, וביהמ"ש ציווה על השבתת הרכב, כחלק מאמצעי ניטרול המסוכנות, הנובע מהשימוש הפסול שעשה המבקש ברכב, כי אז, נסוג השיקול הכלכלי, הפרטני של המבקש (הנאשם), מפני הצורך בהבטחת שלום הציבור, שעל הגנתו מופקד בית המשפט. לפיכך, גם בטענה זו לא מצאתי בסיס לשנות מההחלטה לאסור את השימוש ברכב.

14. נקודה אחרונה שעלי להידרש עליה, ושעלתה בין השיטין בדברי הסניגור, היא סמכות בית המשפט להורות על חילוט הרכב. לטענת הסניגור אין לבית המשפט לתעבורה סמכות להורות על חילוט הרכב. הטענה נטענה באופן כללי מבלי שנתמכה בפסיקה או אסמכתאות כלשהן, אך לאור חשיבותה לבקשה שבפני אדרש אליה.

15. לענין סמכות החילוט, לבית משפט לתעבורה, כמו לכל בית משפט הדין בפלילים, סמכות, לצוות על חילוט כל חפץ שנתפס ע"י המשטרה והגיע לידיה, וזאת בנוסף לכל עונש שיטיל על הנאשם, "אם האדם שהורשע במעשה העבירה שנעשה בחפץ או לגביו הוא בעל החפץ" (סעיף 39 (א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) (נוסח חדש) התשכ"ט 1969. ובמקרה שהחפץ לא נתפס כראיה, מסמכותו של בית המשפט ליתן כל החלטה לגביו, לרבות השמדה, השבה וכו' לפי בקשת המשטרה או לאדם התובע זכות בחפץ (סעיף 34 לפקודה). עם זאת, נפסק כי בביצוע סמכות תפיסת ושחרור החפץ יש לערוך איזון ראוי בין מידת הפגיעה ההכרחית בקניינו של בעל החפץ לבין האינטרס הציבורי העומד ביסוד ההליך הפלילי (כב' השופטת א. פרוקצ'יה בבש"פ 555/07 יחיא נ' משטרת ישראל (2007); בש"פ 6686/99 עובדיה נ' מדינת ישראל, פ"ד נד (2), 464). בנוסף, לבית המשפט לתעבורה, כטריבונל מקצועי, סמכויות ספציפיות שהעניק לו המחוקק בפקודת התעבורה, כגון הסמכות להורות על השבתה שיפוטית של רכב (סעיף 57 לפקודת התעבורה).

16. במקרה דנן, הודיעה המאשימה, כי תבקש את חילוטו של הרכב. נחזור ונדגיש, כי מדובר במי שעבר בשתי הזדמנויות, תכופות יחסית, עבירה של נהיגה ברכב תחת השפעת אלכוהול, כשהרכב בו נהג, משמש ככלי לביצוע העבירה. דומה, כי אין צורך להכביר מילים אודות המסוכנות הרבה שיש במי שנהוג ברכב כשהוא שיכור. על השימוש הפסול, מסכן החיים, שעושה נהג ברכב, ששימש בידי לעבור עבירה של נהיגה בשכרות, עמד כב' השופט א. רובינשטיין, כאשר תיאר את הרכב כ'מכונת מוות נעה', כלשונו (רע"פ 8135/07 אהוד גורן נ' מדינת ישראל (11.2.09) הדגשות שלי - ש.ב.):

"לא יתכן חולק כי השכרות היא אחת מאמות כל חטאת בתחום התעבורה. הנוהג שיכור מסכן לא רק את עצמו, אלא את כל סביבתו בכביש ואף הולכי רגל, ואין צורך להכביר מלים על כך. תופס הגה והוא שיכור - הוא כמכונת מוות נעה. המחוקק נתן לכך ביטוי ברור בצורות שונות. על כן, ראוי מאבקן של רשויות האכיפה להגשים את רצון המחוקק, ובתי המשפט מצווים לתת לכך יד. עליהם ליתן לדין פרשנות ישרה, שאינה דרך עקלקלות ואינה מתחכמת, אך גם אינה מוציאה מכלל פעולה את משאלת המחוקק בשל כשל בעל אופי טכני. כך מבקשים אנו לנהוג, לנהוג תרתי משמע."

17. אמת, ריבוי הקטל בכבישים בכלל, וריבויין של תאונות קשות וקטלניות שנהגים שיכורים מעורבים בהן, בפרט, מחייב שקילת כל האופציות העונשיות, לרבות חילוט רכב, שנהג הרכב נתפס נוהג בו, פעם אחר פעם, כשהוא בגילופין.

18. עם זאת, שומה על בית המשפט לאזן בין תכלית ההליך הפלילי והצורך בהבטחת שלום הציבור לבין הפגיעה ההכרחית בקניינו של המבקש. במקרה דנן, נטען כ מדובר ברכב שלצורך רכישתו ניטלה הלואאה של 80 אלף ש"ח. ברם, לא הוצג מחירון או כל הערכת שווי עכשווית לרכב. חשוב מכך, המבקש לא הציע כל חלופה כספית ממשית לרכב התפוס.

19. בנסיבות אלה, הואיל ואופציית החילוט קיימת לפי החוק, ולא הוצגה כל חלופה כספית, אין מקום, גם מטעם זה, להורות על שינוי בהחלטת בית המשפט. ככל שתוצע ערובה כספית ממשית ישקול בית המשפט שוב בקשה זו.

20. הבקשה נדחית.

זכות ערר כחוק.

ניתנה היום, ח' טבת תשע"ה, 30 דצמבר 2014, בהעדר הצדדים.